

CIVILITAT

Si acudim a un Diccionari, veurem que civilitat és equivalent a urbanitat o sociabilitat; el concepte gramatical, però, és deficient i fred i seria inútil cercar-lo en els llibres més viril i rotund. La civilitat és un sentiment i els sentiments (serveixi d'exemple l'amor) són impossibles de definir amb paraules. Són els actes, són les realitats de la vida, els que posen de manifest tota l'intimitat d'aquesta sensació. Així, quan un dia obrim la *Gaceta* i ens trobem amb un decret on es diu que les minories afectes al Govern tindran facultats de fiscalització, d'acusació, de persecució, de delació damunt la majoria dels espanyols, l'ànima experimenta una vibració inconfusible. És la civilitat que desperta. Quan un altre dia prenem els periòdics i trobem una nota oficiosa en la qual es diu que davant una gravíssima crisi política d'Espanya no importa res l'autoritat del Cap de l'Estat ni el pensament de vint milions d'espanyols i que l'esdevenidor del país ha de quedar definit exclusivament per uns coronels, sentim una onada d'indignació i de rubor. És la civilitat que es subleva.

Millor que entestar-se en definir la civilitat serà estudiar els seus ingredients. Jo els classifico d'aquesta manera. El primer element de la civilitat és la democràcia, que no és adulació a les classes humils (no per humils superiors a les altres) sinó el convenciment de que el país és de tots, per a tots i ha d'estar confiat al govern de tots. Per això és igualment condemnable l'obrerisme, que el militarisme, que el clericalisme, que l'advocadisme. Tots són extravasacions d'actuacions legítimes. Si jo volgués condensar el sentiment de la democràcia, diria que no la poseeix més que aquell home que avorreix per igual el Kaiser, Mussolini i Lenin.

El segon ingredient de la civilitat és la llibertat. La llibertat entesa en el seu concepte primari, vulgar, senzill. Resten apartades d'ella les veritats revelades, les quals, per ésser matèria de fe, estan fora de les discussions dels homes i els creients les accepten i els incrèduls les refusen amb el mateix dret. Llevat d'això, però, tot té idèntica potestat per a la contrastació, per a l'examen, per al debat. Llibertat és igualtat del pensament de l'un enfront del pensament de l'altre; llibertat és equiparació en els anhels, en les aspiracions, en els sentiments. Llibertat sense restricció. Alarmeu-vos un xic d'aquelles persones que us parlen de llibertat «bien entendida», perquè amb aquesta distinció o amb qualsevol altra, darrera la llibertat treu el nas el trabuc.

Es conseqüència de la llibertat i ingredient de la civilitat la tolerància, perquè de res no s'erxeix reconèixer el dret a l'expressió d'un pensament si no li prestem els seus contradictors l'acatament del nostre respecte. Maura deia que la tolerància consisteix en assabentar-nos cada qual que tenim davant algú que és un germà nostre que amb igual dret concebeix de distinta manera la felicitat pública. La tolerància és la més difícil de les virtuts ciutadanes. Els homes (parlo, naturalment, dels meus compatriotes) renunciem alegrement al profit, renunciem a vegades a la glòria; no renunciem, però, a l'amor propi ni sabem retre'ns davant el pensament que ens contradiu, que ens afligeix o que ens molesta.

Es el quart element de la civilitat la legalitat, car no hi ha civilitat sense submissió respectuosa a la llei establerta. La llei és un frè i es una garantia. Tan important com mantenir el sentiment de la llibertat és mantenir el sentiment i el concepte de l'autoritat que no s'estableix per a benefici i profit d'aquells que l'exerciten, sinó per a defensa i empar de tots; perquè cadascú té el dret de procurar convèncer els altres de llurs pròpies idees; ningú, però, té dret d'imposar-les per la força. D'aquí ve que el Codi penal no sia una amenaça sinó una barrera.

Nou element de la civilitat és la continuïtat, car l'esperit civil no és perfecte si creu que no hi ha altra cosa respectable més que la gent del dia i les opinions del moment. No. Un poble, una societat, es formen per la successiva evolució de les generacions. Es diu que els morts manen, i és veritat i raonable; els morts manen i han de manar, com també mana i deu manar l'embrió. Aquell que faci una política veritablement civil, no ha d'obcecar-se en que prevalgui el criteri d'un dia, sinó donar-se per assabentat que els segles que han passat tenen llur prestigi i llur força i que cal mirar amb igual consideració els segles que han de venir.

El darrer ingredient de la civilitat és la responsabilitat, car seria inútil tenir en les lleis, en els costums, i en els cors la democràcia, la llibertat, la tolerància, la legalitat i la continuïtat si tot això podia ésser avasallat o trencat impunement pel desig o el caprici d'un qualsevol. I un poble no senyorejarà completament dels seus drets mentre no sàpiga enjudiciar i castigar aquells que l'atropellen i desconeixen. Les responsabilitats dels fenòmens d'aquesta espècie són de dues classes. Hi ha una responsabilitat típicament política i altra responsabilitat de gestió.

Les responsabilitats polítiques tenen en l'història dels pobles sancions distintes que solament el poble pot reclamar. És sanció una revolució, que jo refuso i detesto; però és sanció. Ho són també unes Corts Constituents que canvien el sistema on el fenomen de la tirania va produir-se. És sanció, al menys, aquell moviment de desafecció i menyspreu que els pobles infligeixen a qui fou per ells tirànic, dur, violent.

Apart d'aquests pecats polítics, que solament es castiguen políticament, hi ha altres responsabilitats anomenades de gestió, perquè, ja en el Poder el seu assaltant, pot utilitzar-lo per a bé o per a mal. I quan s'adverteixen suborns evidents i insultants, i quan es veu derogada la Llei de Comptabilitat per a fer amb la fortuna pública el que plagui als seus gerents, i quan s'adverteix com uns compatriotes nostres, meritíssims — i encara que no ho fossin seria igual —, han estat privats de llur llibertat, de llur fortuna, de llurs càrrecs, de llurs carreres; quan es veu tot això, clarament s'adverteix que aquests fenòmens no són polítics, no requereixen revolucions ni constitucions; n'hi ha prou, per a sancionar-los, amb els Tribunals de Justícia, amb les accions públiques, amb les companyies de Premsa, amb les unions de ciutadans, per modestos que sien, car si entre tots no encertesin ni encara a imposar aquestes sancions d'ordre subaltern, demostrarien tenir merescut el que van patir, perquè els pobles, com els marits enganyats, no s'enveixen per llur desgràcia, sinó per saber-la i consentir-la.

Angel Ossorio i Gallardo

(Fragments d'un discurs)

Aquest número ha passat per la censura governativa

La setmana financiera

L'agreujament del problema monetari ha tingut com a conseqüència la dimissió del ministre d'Hisenda senyor Argüelles, el qual ha estat substituït pel senyor Wais que fins ara ho havia estat d'Economia.

Entretant, la nostra moneda, durant els darrers dies, s'ha mantingut en un pla un xic estacionari. Les lliures, dilluns començaren colitzant a 46'50 i en acabar la setmana tancaven a 45'72.

Les Borses estrangeres, aquests darrers dies han iniciat una reacció lleugera, que no concorda amb la feixuguesa de l'època estiuena. La Borsa de Berlín és la que s'ha caracteritzat més pel avenç. Les accions de la Reichsbank, han pujat de 236 a 251. Les Chades de 291 a 305 i les Gesturel de 133 a 144. En un pla menys accentuat, han destacat per llur avenç, les Borses de Nova York, París i Zuric, la de Londres, acusa una gran irregularitat amb tendència més aviat baixista. Les Brazilians han passat de 38 a 33, mentre les Barcelona Traction, queden estancades a 28, obligades per les oscil·lacions del canvi espanyol. En conjunt la orientació dels mercats estrangers és de visibles aspiracions de millora.

Les Borses de Madrid i Bilbao, demostren alguna inclinació vers les accions bancàries i siderúrgiques. Les accions Explosius han quedat al marge del moviment bursàtil i la cotització d'aquests títols és infima comparada amb èpoques recents.

A la Borsa de Barcelona ha predominat la fluïxesa en el mercat al comptat, mentre en el de terme, s'assolia mantenir una brillantesa en les cotitzacions. Els Fons de l'Estat acusen nova fluïxetat en l'Interior, que abandonen al canvi de 72. Els Amortitzable, també queden oferits. L'Emprèstiu Or, que amb motiu de la baixa de la pesseta, arribà a 175, tanca sota 170. Les Costa Rica 7 per 100 or, pujaren ràpidament de 151 a 160, tancant a 155. Igual orientació en les Argentines i carrils pagaders en lliures, singularment els Alacants 3 per 100, segona hipoteca, que obtenen el canvi de cent. Els valors municipals sense grans variacions. Els carrils Alacants i Nords estan una mica fluïxos. Continua la lenta reposició dels Andalusos, que milloren en totes les emissions d'obligacions. Els valors industrials, en conjunt es mantenen. Les accions del Suro demostren fluïxetat. Tenen bon mercat les Fonogràfiques (Discos) que, segons sembla, haviat seran introduïdes al mercat a terme. Les Telefòniques, aquests dies s'han mostrat activíssimes i les preferents han assolit de passar el canvi de 109, mentre les ordinàries són buscades a 125. Aquesta puja té una íntima relació amb la publicació del balanç semestral d'aquesta Companyia; aquest balanç demostra una recaptació de 37.16 milions i un benefici net de 10.41 milions. Les accions Aeri Miramar, han pujat de 85 a 90 i finalment les Hispano Suïssa pugen de 168 a 170.

El mercat a terme mostra sosteniment per les accions Nord i Alacants, a tipus entre 109 i 102, respectivament. Les accions Andalusos segueixen el seu modest avenç i passen de 43 a 46. Les accions bancàries milloren i les Catalunya passen de 112 a 116.50. Els Colonials de 106 a 108. Les Mines del Rif apareixen novament actives i avancen de 111 a 114. Les Filipines han donat un altre salt en passar de 435 a 447 per tancar a 444. Les Chades, a conseqüència de la millor situació dels mercats estrangers han avançat uns 20 enters; queden

Diari de la Colònia Escolar

Dimarts, dia 12

Mal començament de dia. Abans de les cinc ja hi ha qui mou xivarri, que és reprimit enèrgicament pel senyor Fontana. Per fi, a dos quarts de set ens llevem i uns quants, sense que pugui evitar-ho el senyor Fontana, van a cercar pinyes. Però al retorn, els espera, els fa genollar davant de tots i els hi diu que si hi tornen ho comunicarà als seus pares. Els perdona perquè és la primera vegada. Esmorzem a les vuit amb sopa, amanida, patates i mongetes i bacallà amb sanfaina. Cap a la vall on hi ha una formosíssima arbrada de xops o polls. Ens explica la lliçó «Aero-nàutica i aviació» i ens fa llegir a tots. El paisatge de retorn és molt bonic, però pesat per la pendent. A beure a la font, a rentar-se i a dinar: conill amb arròs, conill amb suc i sardina. A fer migdiada i a berenar.

A les cinc marxem cap a les pedreres i en arribar-hi llegim i després ens explica la lliçó d'Història de Catalunya. En acabar, pugem dalt d'un turó on es contempla un espectacle meravellós: Montserrat, Sabadell, Tibidabo, Montjuïc i Montseny. Cridem molt i des de aquí veiem com tres persones van on estan dos dels petits que s'han espantat de pujar; descendim i hi anem i eren el senyor Fradera i els seus dos fills, que després de preguntar-nos moltes coses ens diu que ens venia a convidar per un berenar-sopar a la seva torre de Càn Llibre.

El senyor Fontana agraeix molt la fina atenció del senyor Fradera, i ja tard, nosaltres que degut haver tocat uns suros cremats ens hem embrutat molt, contrast censurable en nosaltres i precisament avui que ens ha vist el senyor Fradera, marxem de pressa perquè hem d'anar a la font a rentar-nos. I així ho fem i el senyor Fontana s'acomia del senyor Fradera i fills i queden que serà el vinent dissabte a les cinc de la tarda.

Sopem: sopa, amanida, patates, mongetes, sardina i ametlles. Rosari, galeta i a dormir.

Dimecres, dia 13

Aquesta nit hem fingut trons i un xàfec. A l'hora de costum esmorzem i marxem cap a la pineda. Però encara no feia mitja hora que hi érem, el senyor Fontana dona l'ordre de retornar a gran velocitat cap a casa perquè amenaçava ploure. I el qui creu i és diligent es salva de la gotellada, que en ésser tots a casa es converteix en un diluvi de llamps, trons i aigua. De quina ens hem salvat! No obstant, alguns ens hem mullat una mica. El senyor Fontana ens ha fet posar al llit, i en el foc la masso-

a 675 venint de 658. Les accions Aigües tornen a ésser demanades a 216. Deixen entreveure una millora. Les accions Montserrat han tingut una cotització molt irregular, oscil·lant entre 66 i 73 durus. Les Ford han avançat rapidament de 175 a 190. Els Petrolis que cada dia ofereixen millors possibilitats, depassen el canvi de 10.

En conjunt el mercat ofereix una nota optimista, sobretot en el sector a terme, i, segons sembla, es consolidarà.

Tàctic

(Prohibida la reproducció)

vera ens ha assecat la roba mullada i espanyoles. Quina manera de ploure! Si hagués durat hi hauria hagut torrençada. Nosaltres contemplem el fenomen des de darrera els vidres i Don Fortunat mentrestant ens explica la teoria dels núvols, pluja, electricitat i tempesta. A les dotze cap a dinar. Retruny algun tro, però ja no plou: Mengem sopa, carn d'olla, carn a la brasa i sardina. Està núvol; podem jugar bé. A les quatre cantem la «Cançó de l'aigua»; gimnàstica rítmica i després fem gimnàstica sueca; a berenar. Com tots els dies una llesca de pa amb tomàquet i dos nois van a Càn Llibre a portar una carta i nosaltres els acompanyem una bona estona i els esperem que tornin i quan ho fan llegim i ens expliquen la Història de Catalunya, temps dels visigots. I ens traslladem a l'era i d'aquí cantem «Zic toc», «Les guerres a la muntanya», «La cançó de l'aigua» i «Ronda dels petits soldats».

Sopem igual que ahir, una galeta i a dormir; són les nou.

Josep Llinàs

Retorn de la Colònia

El proper diumenge 31 del corrent, entre sis i set de la tarda arribaran de retorn a la nostra ciutat els nois que han estat a Canyamàs formant la Colònia Escolar de l'A. P. de l'E. C.

El lloc on poden esperar-los llurs familiar és a la Societat Iris, carrer de Melcior de Palau, n.º 25.

NOTES POLITIQUES

El cas del Centre de Dependents de Barcelona

Per la Casa del Poble de la nostra ciutat ha estat tramès el següent telegrama:

Presidente Consejo Ministros, Madrid.—Entidad obrera Casa Pueblo Mataró sùmasa petición dependientes comercio Cataluña sea devuelto a dependientes comercio industria Barcelona local ocupado indebidamente sindicatos libres.—Puigvert, Presidente; Blanco, Secretario.

Centre Català a Caldes d'Estrach

Dissabte vinent, dia 30, a les deu de la nit, es farà l'inauguració oficial del «Centre Català» d'aquesta vila. Han promès la seva assistència nombroses personalitats del catalanisme. Cada dia demanen ésser admesos nous socis manifestant el seu entusiasme així com la reacció natural i lògica contra l'estat de coses passat, reacció manifestada arran de la caiguda de la Dictadura quan es logrà que el canvi d'Ajuntament fet, que no complavia a les persones sensates, per predominar-hi elements dictatorials, fos rectificat. Creiem que l'inauguració serà tot un èxit i donarem més detalls abans de la festa.

—La dona amb qui em casaré ha de dir sempre la veritat.

—Ja ho entenc: volem l'exclusiva de les mentides.

De Bulletin, Sydney.

10 cèntims

Conferència a Malgrat

Avui, dimarts, a dos quarts de deu de la nit, el president d'Acció Cultural Malgratenca, En Francesc Arnau i Cortina, donarà una conferència al Teatre Liceu de Malgrat, on descabdellarà el tema «Els camins de la dignitat».

Aquesta conferència és la primera de un interessant cicle organitzat per Acció Cultural Malgratenca.

La Estadística

Sota aquest títol diu «Heliòfilo» en *El Sol*, de Madrid:

«Según la última estadística oficial, Italia tiene cuarenta y un millones de habitantes. Según la misma estadística, los italianos fascistas no son más que un millón doscientos mil.

Lo primero que sorprende en la estadística italiana es su brava sinceridad. Nos sorprende, al menos, a los que estamos acostumbrados a otras cosas. Nada le costaría al *duce* mandar que la estadística dijese: «hay tantos fascistas como italianos». Pero prefiere dejarla que diga la verdad. Porque sabe que sobre la verdad matemática de la estadística está la verdad contundente del fascismo.

Recuerda uno sin querer las notas oficiosas de nuestra Dictadura. Nada de estadísticas. Todo era a ojo de buen cubero. España entera, sin andarse en millones más o menos, era amiga del régimen. Salvo una chusma de indocumentados que, según el humor dictatorial, éramos unas veces quince, otras, veinte, y otras, dos mil. De dos mil no pudimos pasar nunca.

Al italiano que no es fascista, pero como si lo fuese; en previsión de que pueda hacerse fascista y en la seguridad de que si no se hace fascista da lo mismo, se le permite tener condiciones estimables. Aquí, ignora si por falta de estadística o por falta de tolerancia, a los disidentes se nos negaba hasta la educación. Sobresalió por su crueldad aquella «nota» apostrofante...: «Los sargentos del Ejército son correctos e hidalgos. Dicen *mi señora*. No como esos hombres chabacanos y groseros que dicen *mi mujer*». Los infelices de la chusma, que no sé si éramos a la sazón una docena o dos mil, quedamos anonadados, porque todos teníamos la

abominable costumbre de decir «mi mujer».

La estadística es buena porque ayuda a la serenidad del juicio. Mide con frialdad y no califica explícitamente. Cuando se aplica a contar el número de amigos y adversarios, dice simplemente: «Tantos de cada clase». El adversario ya sabe lo que le va a ocurrir el mejor día. Pero entre tanto puede llamar a su mujer como le dé la gana.»

La Premsa Comarcal

«La Punta» de Sitges

Un altre número extraordinari a remarcar aquest que ha publicat el setmanari de Sitges *La Punta* i que hem rebut avui.

Conté interessants articles i gravats i constitueix un excel·lent exemplar de Festa Major.

FINANCES D. B. D.

ZONA DE CATALUNYA

Diner en lletres, Lloguers i Mercaderies.
Interès 1/2 % mensual.

Telèfon interurbà n.º 281 :—: Badalona.

Correspondència: Santa Maria, n.º 159
(Vil·la «Terra Bella»)
BADALONA :—: (Barcelona)

TEATRES I CINEMES

Teatre Bosc

Avui, a les deu de la nit, presentació de la gran companyia d'alta comèdia que dirigeix l'eminent primera actriu Maria Càmez, amb l'estrena de l'interessant comèdia en tres actes del genial autor Muñoz Seca, «¡Pégamé Luciano!».

—L'assortit de llibres ratllats, que constantment té Impremia Minerva, no més té parió amb el nombre i la varietat de tots els altres articles del ram, que s'hi troben en venda.

ELS ESPORTS

Futbol

El pròxim Campionat de Catalunya El calendari de la 2.ª categoria preferent
Començarà el dia 7 de setembre

1.ª data

Gràcia — Horta
Martínefc — Iluro
Terrassa — Vilanova
Vilafranca — Atlètic
Sans — Manresa
Gimnàstic — St. Andreu
Samboià — Palafrugell

2.ª data

Iluro — Granollers
Vilanova — Gràcia
Atlètic — Martínefc
Manresa — Terrassa
St. Andreu — Vilafranca
Palafrugell — Sans
Samboià — Gimnàstic

3.ª data

Horta — Vilanova
Granollers — Atlètic
Gràcia — Manresa
Martínefc — St. Andreu
Terrassa — Palafrugell
Vilafranca — Samboià
Sans — Gimnàstic

4.ª data

Atlètic — Iluro
Manresa — Horta
St. Andreu — Granollers
Palafrugell — Gràcia
Samboià — Martínefc
Gimnàstic — Terrassa
Sans — Vilafranca

5.ª data

Vilanova — Manresa
Iluro — St. Andreu
Horta — Palafrugell
Granollers — Samboià
Gràcia — Gimnàstic
Martínefc — Sans
Terrassa — Vilafranca

6.ª data

St. Andreu — Atlètic
Palafrugell — Vilanova
Samboià — Iluro
Gimnàstic — Horta
Sans — Granollers
Vilafranca — Gràcia
Terrassa — Martínefc

7.ª data

Manresa — Palafrugell
Atlètic — Samboià
Vilanova — Gimnàstic
Iluro — Sans
Horta — Vilafranca
Granollers — Terrassa
Gràcia — Martínefc

8.ª data

Samboià — St. Andreu
Gimnàstic — Manresa
Sans — Atlètic
Vilafranca — Vilanova
Terrassa — Iluro
Martínefc — Horta
Gràcia — Granollers

9.ª data

Palafrugell — Gimnàstic
St. Andreu — Sans
Manresa — Vilafranca
Atlètic — Terrassa
Vilanova — Martínefc
Iluro — Gràcia
Horta — Granollers

10.ª data

Sans — Samboià
Vilafranca — Palafrugell
Terrassa — St. Andreu
Martínefc — Manresa
Gràcia — Atlètic
Granollers — Vilanova
Horta — Iluro

11.ª data

Gimnàstic — Vilafranca
Samboià — Terrassa
Palafrugell — Martínefc
St. Andreu — Gràcia
Manresa — Granollers
Atlètic — Horta
Vilanova — Iluro

12.ª data

Terrassa — Sans
Martínefc — Gimnàstic
Gràcia — Samboià
Granollers — Palafrugell
Horta — St. Andreu
Iluro — Manresa
Vilanova — Atlètic

13.ª data

Vilafranca — Martínefc
Sans — Gràcia
Gimnàstic — Granollers
Samboià — Horta
Palafrugell — Iluro
St. Andreu — Vilanova
Manresa — Atlètic

14.ª data

Gràcia — Terrassa
Granollers — Vilafranca
Horta — Sans
Iluro — Gimnàstic
Vilanova — Samboià
Atlètic — Palafrugell
Manresa — St. Andreu

15.ª data

Martínefc — Granollers
Terrassa — Horta
Vilafranca — Iluro
Sans — Vilanova
Gimnàstic — Atlètic
Samboià — Manresa
Palafrugell — St. Andreu

A cada jornada hi haurà un club que descansarà degut a ésser impars.

La segona volta constarà dels mateixos encontres amb camp a jugar en els que aquí estan detallats a segon lloc.

Excursionisme

Excursió col·lectiva a Montserrat

La Secció Excursionista de la Societat Iris està organitzant pel proper diumenge dia 7 de setembre una excursió col·lectiva a Montserrat l'itinerari i condicions de la qual són els següents:

L'excursió es realitzarà, amb autocars, per Barcelona-Martorell-Collbató-Montserrat i el retorn per Monistrol-Terrassa-Sabadell i Granollers.

L'hora de sortida serà al punt de les cinc del matí i el lloc de reunió davant del cafè Ateneu.

El preu és de 12 pessetes, aproximadament.

Així que siguin plenes les places que es disposen d'auto quedarà tancada la inscripció.

Per a inscripcions als senyors Cafeter o Delegat de la Secció Excursionista.

— A la CASA PATUEL poden veure funcionar l'aparell més modern per a fer l'ondulació permanent, totes les senyores que ho desiguen.

NOTICIES

Observatori Meteorològic de les Escoles Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 26 agost de 1930
Hores d'observació: 8 matí - 4 tarda

Baròmetre: Altura llegida: 766.8—766.2
Temperatura: 28.6—29.0
Alt. reduïda: 762.51—762.90

Termòmetre sec: 21.4—23.9
humiditat: 20.7—22.6
Psicòmetre: Humitat relativa: 94—88
Tensió: 17.72—19.50

Termòmetre: Màxima Sol: 32.2
Ombra: 26.8
Mínima Ombra: 21.1
Reflecte: 21.9

Vent: Direcció: E-NE—S-SE
Velocitat segons: 4.1—1
Anemòmetre: 885
Recorregut: 88.5

Núvols: Classe: Ni—Ni
Quantitat: 4—1

Pluviòmetre:
Pluja:
Evaporòmetre: 11.2

Estat del cel: T.—CS.
Estat de la mar: 1—1

L'observador: C. Colomer Puig

—La suite «Acuairel·les» de l'eminent mestre Perez Moya composta de les cinc precioses sardanes corejades «Marinada», «A Montserrat», «Dintre el bosc», «El ram Santjoanenc» i «La festa major de Vila-Xica» ha estat impressionada per l'Orfeó de Sans, Schola Cantorum, Orfeó Montserratí i Cobla Barcelona baix la direcció del seu autor en discs PARLOPHON.

Audició i venda Casa Soler, Riera, 70.

Ahir a les 8 del vespre al quilòmetre 654 de la carretera de França, l'automòbil 14385 B conduït per Rafael Serrahima Bofill, de 25 anys, natural de Barcelona, enganxà amb la roda davantera del costat dret del cotxe a Salvador Alborece Cusi, de 25 anys natural de Badalona, causant li diverses ferides a la cama esquerra.

El ferit estava parat a la carretera damunt la motocicleta que conduïa parlant amb un amic seu.

L'automòbil causant de l'atropell no s'adonà del motorista a causa dels fars

CORNET D'AMOUR. - Deliciós gelat DEGUSTACIO
Exclusiva: BAR-SUCURSAL CANALETES - Riera, 30

... no es pot beure impunement qualsevol beguda. N'hi ha una que la recomanem especialment i que es pot beure pura o barrejada amb vi, sense alterar-lo. S'obté dissolvent en un litre d'aigua potable el contingut d'un paquet de

Lithinés del Dr Gustin

i així, s'aconsegueix una aigua alcalina, litinada, recomanada per a dissoldre l'àcid úric i contra totes les afeccions dels Ronyons, Fetge, Bufeta, Budells, Pàidor...

DE VENDA PER TOT ARREU

Clinica per a Malalties de la Pell i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs
Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 :—: CARRER DE SANTA TERESA, 50 :—: MATARÓ

Per tota mena de detalls sobre el

FOMENT DE L'EXPORTACIÓ
INTERCANVI : NOMENAMENT DE REPRESENTANTS
dirigir-se al delegat d'aquesta ciutat
Emili Comas i Rossell, Sant Llorenç 24,
Plaça Urquinaona, 13

CHEVROLET

ACCEPTACIÓ UNIVERSAL

G
R
A
N
P
O
VELOCITAT ECONOMIA
E
N
C
I
A

SERVEI

REIAL, 550 TELÉF. 344

MATARÓ

d'un altre que venia en direcció contrària i que no va apagar-los.

De totes maneres conseqüència dels crits que proferia la víctima i el seu amic, l'automòbil conduït per Rafael Serrahima fent tot seguit marxa enrera recollí al ferit traslladant-lo a la Clínica «La Alianza» i després de curat el mateix automòbil el portà al seu domicili de Badalona.

—Es tanta la diversitat d'articles que venen a la Cartuja de Sevilla, que molta gent n'ignoren una bona part. Per exemple molts ignoren que allí hi poden comprar jocs de portier i stori des del model més senzill fins als més moderns i de més luxe.

Els accidents en passos a nivell, que aquests dies han ocorregut, ens fan pensar en els que cal travessar per a anar a la platja en la present temporada de banys i més especialment en els que estan als extrems del tros que passa el tren entre cases. Cal recomanar amb molta insistència als encarregats d'aquells passos a nivell que tinguin molta cura en posar puntualment la cadena i que pensin que val més evitar una desgràcia posant la cadena amb temps sobrer, que exposar-se a que algú hi prengui mal perquè s'ha esperat massa a darrera hora a interrompre la circulació per sobre la via.

—Les neveres elèctriques REFRIGERADOR són econòmiques perquè sols necessiten un motor la meitat més petit que la majoria d'altres del mateix tamany, el mecanisme està sobre de l'armari i no sota o dintre, evitant que l'aire calent el rodegi i pel perfecte aïllament dels armaris construïts per la «General Electric».

Demostracions i vendes, Casa Soler, Riera, 70.

Ahir, a les quatre de la tarda va desbocar-se una tartana al carrer de Jordi Juan destinada al repartiment de llet a domicili i propietat de Ramon Tomàs Roig, domiciliat al carrer de Sant Onofre n.º 1. La tartana la conduïa un fill seu, de 19 anys, però portava ademés a tres nenes de molt pocs anys i al moment que ell entrava a una casa a lliurar la llet el cavall va espantar-se i fugí disparat en direcció a la via del tren i despedint a les tres nenes de les quals solament la més petita sofrí algunes ferides d'escassa importància. El cavall es deturà ell mateix davant la cadena que estava posada car havia de passar un tren.

Sembla que l'obertura del IV curs de l'Associació de Música es farà amb un concert a càrrec de l'Orfeó Català.

No cal dir quan ens alegraria de veure confirmat aquest rumor.

—Els millors fragments de la revista anglesa *Wake up and dream* (desperta't i somnia) que tant èxit obtingué al Palau de Projectacions, han estat impressionants en discs PARLOPHON.

Audició i venda: Casa Soler, Riera, 70.

Tenim un servei de recollida de gossos que ens costa les nostres pessetes cada setmana. No és pas que hi simpatitzem massa car preferirem altres mesures; però no essent com desitjariem cal que el servei que paguem es faci com cal.

Ahir, a les deu del vespre, un amic nostre pogué contar 15 gossos que sense morrió ni ésser portats amb cadena es passejaven tranquil·lament per la Rambla oferint un constant perill als nostres veïns en un cas ben possible de ràbia.

La C.ª d'Electricitat fent-se ressó de la nostra justa demanda acaba de fer pintar les columnes de la plaça de Santa Anna.

En canvi l'Ajuntament, al que per quatre vegades hem demanat ja que ens aclarís el contracte que deu existir (nosaltres així ho suposem) amb la C.ª de Extracció de Letrines continua fent-nos el sort.

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Barcelona

3,30 tarda

La puja de les subsistències

Avui s'ha reunit la Comissió Municipal Permanent per a estudiar la qüestió de la puja de les subsistències i regular la funció municipal en aquest assumpte.

S'ha declarat que el mal de puja de les subsistències és general i no local.

S'ha acordat prendre les mesures necessàries per a afrontar el problema, acordant-se també enviar un telegrama al Govern per a que aquest prohibeixi l'exportació de bestiar i dels altres articles de primera necessitat com és l'oli, declarant que un dels motius que ocasionen la puja de les subsistències és la desvalorització de la pesseta.

La reconstrucció del sumari Serran

El jutjat especial encarregat de la reconstrucció del sumari Serran s'ha personat també avui en el seu despatx.

Ha estat a declarar el gerent de la sucursal a Reus del Banc Urquijo Català. També ha prestat declaració l'esposa del senyor Roig.

Aquesta tarda, el Jutjat, donarà per acabades les seves actuacions a Barcelona, havent destinat el dia de demà per a prendre comiat de les autoritats, marxant el vespre a Madrid.

L'autor d'una agressió

Esponatniament s'ha presentat al Jutjat, Francesc Castellanos autor de l'agressió de que fou víctima Daniel Calvo, fet ocorregut ahir al carrer de Teulats.

Castellanos s'ha declarat autor del fet declarant que en una discussió que tingué amb el Calvo, per qüestions de treball, aquest mosirà l'intent d'agredir-lo convertint-se d'agredit en agressor.

Els fets de la Model

Davant del Jutjat de l'Universitat instructor del sumari pels tractes als reclosos a la Presó Model, ha declarat el lletrat senyor Pujol i Font. El declarant ha ratificat l'existència dels fets ocorreguts a la presó i la veracitat dels articles-denúncia publicats per ell a la Premsa.

El senyor Pujol ha demanat que siguin cridats a declarar davant del Jutjat els directors de «El Diluvio, La Rambla de Catalunya», «La Tierra» i «L'Opinió» i a altres senyors que estan assabentats d'aquells fets. També ha advertit al jutge que Jaume Comte ha fet públic que durant la seva estada a la Presó va formular dues denúncies de les qual s'en feu càrrec el Tribunal de l'Audiència referent els mals tractes rebuts per part del director i funcionaris d'aquell establiment.

Ha conferenciat extensament amb el jutge el nou director de la Presó, senyor Navàs.

Li buiden la caixa

Amagda Riviera que viu de rellogada en una casa del carrer Ample, ha de-

nunciat que del bagul que tenia a la seva habitació, li han desaparegut 2.000 pessetes i 3.000 francs de les 10.000 pessetes contingudes a la caixa.

Madrid

3,30 tarda

La «Gaceta»

La *Gaceta* publica, entre altres, les següents disposicions:

Decret nomenant President del Comitè Nacional de Cultura Física a don Enric Gonzalez Jurado, general de Brigada.

Id. derogant quantes disposicions s'han dictat establint règims especials sobre l'importació de blat de moro, i restablint la vigència de la sortida de l'arancel número 1.340 de 12 de febrer de 1922 i la nota 84 bis, que afecta a la mateixa, amb les modificacions que senyala l'article primer del Decret de la Presidència de 9 de juliol de 1926.

Publica també diferents disposicions relatives a la concessió de terrenys de propietat de l'Estat en els territoris espanyols del Golf de Guinea.

Circular disposant que es publiquin les instruccions que s'insereixen relatives a les operacions de formació del contingent, la seva distribució i incorporació a files i reducció del servei militar.

Disposant que pels governadors civils es remeti al ministeri de la Governació relació de la quantitat de llet de vaca, cabra, ovella i burra, que es consum a cada província i població de la mateixa.

Que en els laboratoris dels Instituts Provincials d'Hygiene s'efectuï gratuïtament l'anàlisi dels productes patològics o sospitosos de origen animal, facultant-se als Ajuntaments per a cobrar als propietaris del bestiar com a màxim en concepte de despeses de material i envío 25 cèntims de pesseta per cada cap de bestiar menor i 50 cèntims per cap major quan les despeses que origini aquest servei no puguin atendre's amb el pressupost municipal.

Nomenant vicepresident del Consell Superior de Ferrocarrils al conseller delegat de l'Estat don Angel Gomez Diaz.

Nomenant vocals del mateix en representació dels interessos agrícoles al vescomte d'Eza; dels interessos industrials a don Carles Mendoza Saez de Argandñó; dels interessos mercantils a don Lluís Ferrer-Vidal. Vocals en representació de l'Estat a don Nicolau Pérez Serrano, don Angel Gomez Diaz, don Estanislau Pan Pérez, don Joan Barceló Marco i don Gabriel Rebollo Canales, el primer advocat i els restants enginyers de camins, canals i ports.

Disposant que quedi intervingut el comerç de blat de moro i que pels governadors civils es procedeixi a elevar

al Ministeri de Economia Nacional la oportuna regulació del preu que haurà de regir per al blat de moro importat.

5,15 tarda

L'indumentària de l'Exèrcit

El Diario oficial del Ministeri del Exèrcit publica una disposició ordenant que mentre s'espera arribi el moment de l'implantació obligatòria del casc d'acer, es suprimeixi la boina. Es suprimeix també la guerrera de llana i les bandes de cotó. Es restableix les bandes del mateix teixit dels pantalons per l'exèrcit de la Península, subsintint les de cotó per l'exèrcit de l'Àfrica.

Es restableix també la gorra de plat, essent obligatori l'ús del cinturó per a totes les armes.

Reducció del nombre de soldats

El nombre de soldats de «quota» quedaran reduïts, en les armes d'Infanteria, Cavalleria i Artilleria, a un quaranta per cent de la plantilla dels respectius regiments. I la reducció serà d'un deu per cent en les demés armes.

Reducció d'anys de servei a files

Els reclutes que presentin un certificat de tiradors de segona classe expedit per la «Sociedad del Tiro Nacional» o un certificat d'haver format part durant tres anys de l'agrupament d'Exploradors d'Espanya, seran proposat per a que sigui limitat el temps de servei a l'Exèrcit.

Accident al Teatre de la Comèdia

La nit passada mentre s'estava celebrant assaig al Teatre de la Comèdia, s'esfondraren les taules de l'escenari, produint-se una forta alarma entre els artistes amb les consegüents basques i desmaís.

Hom diu que no ocorregué cap desgràcia personal però nosaltres sabem que després de l'accident foren cridats dos metges per a prestar auxili als artistes.

El ministre del Treball

Aquesta matinal ha arribat a Madrid en auto el ministre del Treball, el qual ha passat tot el matí al Ministeri despatxant amb els caps del seu departament.

El ministre de Finances

El ministre de Finances ha presidit la reunió del Tribunal de Comptes del Regne.

Han visitat al senyor Wais una comissió d'Agents de Canvi i Borsa.

El ministre de Finances ha celebrat una extensa conferència amb l'exministre senyor Natali Ribas.

La concurrència als mercats

Avui als mercats hi ha hagut escassa concurrència; solament hi han entrat 90 carros. Ordinàriament són uns 200 els carros que entren al mercat.

La puja dels queviures

L'Alcalde d'Aranjuez ha dictat diverses disposicions per tal d'evitar la puja en els preus de queviures.

Ha estat concedida

l'importació de blat de moro

El ministre d'Economia ha dictat una R. O. deixant sense efecte una altra R. O. que limitava l'importació del moro.

Es restableix doncs l'importació del blat de moro mitjançant el pagament d'un impost de 10 pessetes.

Estranger

3 tarda

El nou Gabinet polonès

VARSOVIA, 26.—Els Ministres que formen el nou Gabinet presidit pel Mariscal Pilsudski han fet jurament.

Lon Chaney, ha mort

LOS ANGELES, 26.—Ha mort avui el famós actor de cinema Lon Chaney.

Sotregada sísmica

DARESSALAM (Àfrica Oriental), 26. Aquest matí s'ha produït en aquesta regió una forta sotregada sísmica. Nombrosos vaixells han sofert lleugers des-

fectes. No hi han hagut desgràcies personals.

LONDRES, 26.—Ahir nit foren sentides algunes sotregades sísmiques en el districte de Swansen. No s'han produït danys d'importància.

Missioner capturat pels bandolers

HONG KONG, 26.—El Vicari apostòlic de Hong Kong ha rebut un telegrama de Nanyangfu, anunciant que el Pare Jaume Brugnetim, que perteneix a la Missió estrangera de Milà, ha estat capturat per uns bandolers.

La salut de Clementel

CLERMONT FERRAND, 26.—El senyor Clementel va millorant en el seu estat de salut, considerant-se fora de perill.

La revolució al Perú

Manifestacions rodejades de bon humor

LIMA, 26.—Després de la marxa del senyor Leguia a bord del creuer «Almirante Grao», fondejat al port de El Callao, s'han produït a la capital algunes escenes de desordre.

Els grups d'amotinats entraren a la casa de l'ex President amb l'intenció de saquejar-la, essent mort un d'ells pels criats del senyor Leguia.

El nou Govern militar ha entrat en funcions. El règim entrarà plenament en vigor tan aviat com arribi a la capital el tinent coronel Sanchez del Cerro, promotor de la sublevació, el qual ha sortit d'Arequipa en avió.

La població li prepara una rebuda triomfal.

Els enemics polítics dels diaris addictes a l'antic règim han saquejat les ofenes de «La Prensa», després de trencar a cops de pedra les portes i finestres. Els estudiants han passejat triomfalment al coronel Gonzalez, emprosonat per Leguia.

En general, les manifestacions revelen un sentiment general de bon humor.

ANISSATS - LICORS - XAROPS ORXATES

Antoni Gualba

Santa Teresa, 30 MATARÓ

: IMPREMTA MINERVA :

llibreria, papereria, objectes d'escriptori

Secció financiera

Cotitzacions de Barcelona del dia d'avui

BORSA

(«S. A. Arnús Carl»)

DIVISES ESTRANGERES	
Francs francesos	36'55
Belgues or	129'75
Lliures esterlines	45'19
Lires	48'65
Francs suïssos	180'35
Dòlars	9'2775
Pesos argentins	3'30
Marc	2'22
VALORS	
Interior	71'65
Exterior	82'10
Amortitzable 5 %	91'90
Amortitzable 3 %	00'00
Nord	108'90
Alacant	102'00
Andalusos	48'70
Orense	00'00
Colonial	108'50
Caade	670'00
BORSI	
Tancament a les cinc de la tarda («Banco de Catalunya»)	
VALORS	
Nord	109'00
Alacants	108'50
Catalunya	116'35
Aigües	217'50
Chade	671'00
Mines Rif	114'50
Hullera	120'25
Felgueres	98'50
Aèro Montserrat	71'50
Ford	202'00
Tramvies	117'00

La T. S. F.

Unión Radio Barcelona EAJ1.
349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Dimarts, 26 d'agost

21'00: Obertura de l'Estació. Campanades horàries de la Catedral.— Part del servei meteorològic de Catalunya.— Cotitzacions de monedes i valors.— 21'05: Orquestra de l'Estació.— 22'00: Notícies de Premsa.— 22'05: Segon concert de la cantatriu vienesa Gisa Bergmann.— 23'00: Emissió de discs selectes.— 24'00: Tancament de la Estació.

Dimecres, 27 d'agost

11'00: Campanades horàries de la Catedral.— Part del servei meteorològic de Catalunya.— 13'00: Emissió de sobretaula. Sextet Radio.— Informació teatral i cinematogràfica.— 15'00: Sessió Radiobenèfica.— 16'00: Tancament de l'Estació.— 17'30: Obertura de l'Estació.— Cotització dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.— 18'00: Tercet Ibèria.— Notícies de Premsa.— 19'00: Tancament de la Estació.

Moviment de població

Naixements

Dia 13.—Francisco Llobet Pons.— Dolors Gina Garcia.
Dia 15.—M.ª Assumpció Martínez Mompert.
Dia 16.—Josep Corominas España. Rosa Gelabert Cardona. Bartomeu Llagostera Oriach.
Dia 19.—Maria Martínez Mompert.— Ramona Dalmau Verdalet.—Jordi Cardona Puig.—Jordi Pujol Rodon.
Dia 20.—M.ª Rosa Maynés Masvidal.
Dia 21.—Joaquim Estany Julià.— Teresa Ximenes Coll.

Obituari

Pere Parera Sala, 68 anys, P. Beat Salvador.
Dia 19.—Pilar Martí Vilanova, 83 anys, Carles Padrós, 66.
Dia 21.—Maria Planchart Aliart, 55 anys, Fra Lluís de Lleó, 9.
Dia 22.—Ramona Viñas Sala, 59 anys Castañons 10.—Miquel Espàrrrech Mas, 68, anys, Jordi Joan, 53.

Notes Religioses

Sanis de demà: Sant Josep de Calassanç f. fill de Peralta de la Sal, Sant Lleí, b. de Lleyda i Santa Eulària, vg. (I. P. en les esglésies de PP. Escolapis).

QUARANTA HORES

Demà seran a Santa Maria, a la capella dels Dolors, en sufragi de les germanes Mora i Verdaguer. A tres quarts de 6, Exposició; ofici a les 9, Vespre, a tres quarts de 7, Completes, benedicció i reserva.

Basílica parroquial de Santa Maria.

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de les 5 a les 9, la última a les 11. Matí, a dos quarts de 7, trisagi; a les 7, meditació; a dos quarts de 8, mes del Puríssim Cor de Maria; a les 9, ofici conventual.

La confraria de les Animes demà farà celebrar dues misses, una a dos quarts de 8 i l'altra a les 8, en sufragi de M.^a del Pilar Recoder i Poy.

Vespre, a un quart de 8, rosari i visita al Santíssim.

Parròquia de Sant Joan i Sant Josep.

Demà, diada de la Transverberació de Santa Teresa de Jesús; a dos quarts de 8, missa i exercici a honor de la Santa. A les 7, missa i exercicis del dia 27, dedicat a les glorioses Santes Juliana i Semproniana, Patrones d'aquesta ciutat.

Vespre a dos quarts de 8, si altra funció no ho impideix, Corona Josefina, visita a Jesús Sagramentat i a la Verge Maria.

Església de Santa Anna. — Gran festa del fundador de les Escoles Pies Sant Josep de Calassanç. — Avui, a dos quarts de 8, es cantaran solemnes Vespres per la Rda. Comunitat.

Dimecres, festivitat de St. Josep de Calassanç. A les 10, Missa solemne a grans veus i orquestra. Es cantarà la Missa de Ravanel'lo «In honorem Sancti Josephi Calassancii i enaltirà les glòries del St. Fundador el Rnd. P. Magí Ballbé d'aquesta Comunitat.

Acabada la Missa, es cantaran els goigs del Sant i es donarà a besar la seva santa Reliquia.

Noia: Totes les persones, que, amb les degudes disposicions, visitin aquesta Església el dia de la festa del Sant, poden guanyar Indulgència Plenària, aplicable a les ànimes del Purgatori, deuen resar algunes oracions a intenció del Papa.

Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Mataró

Ha ingressat aquesta setmana la quantitat de 83.041 ptes. 00 cts. procedents de 250 imposicions.

S'han retornat 64.968 ptes. 50 cts. a petició de 89 interessats.

Mataró, 24 d'agost de 1930.

El Director de torn,
Antoni Nonell

Es venen

tres tarjanes, juntes o per separat, en bon estat i preu econòmic.

Raó: Puigblanch, 5. — Mataró.

ANTIGA CASA PALAU - Més de 50 anys d'existència

LA HERNIA

Curada per 50 pessetes mitjançant el nou vendatge «PERFECT», aquest pràctic aparell sense ressorts, s'enmotlla al cos com un guant, còmode i de resultats positius de contenció i curació radical de la hernia (trencadura). No comprar cap altre vendatge ni braguer sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaigs gratuïts. — De 9 a 1 i de 3 a 7. Carrer Ample, n.º 14 (junt a l'església de la Mercè), Barcelona

JOIERIA - PLATERIA - RELLOTGERIA - OPTICA

Francisco Fábregas

SUCCESSOR DE L'ANTIGA — «CASA RECODER» — FUNDADA EN 1774

Enric Granados, 45

Mataró

MOBLES CLARIANA

Exposició i venda de mobles de totes classes i estils

RESTAURACIÓ DE TOTA CLASSE DE MOBLES

ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS

Bisbe Mas, 17

MATARÓ

Radio Victor Corporation of America

LA CASA MÉS IMPORTANT DEL MÓN EN APARELLS RECEPTORS I TRANSMISSORS DE T. S. F.

Actualment el nou meravellós model 1930-1931, funcionant sense piles ni acumuladors i montant en circuit SGREEN GRID (regilla blindada) meravellosa recepció de totes les estacions europees, eliminant perfectament les emissores de Barcelona.

UN SOL COMANDAMENT

Demostracions a domicili i en el domicili del representant

Successor de Ramon Soteras

Balmes, 14 - MATARÓ

La meravellosa emissora de Roma que també es reb està instal·lada per la Radio Victor Corporation of America

Els aparells de la Radio Victor Corporation of America funcionen amb làmpares RADIOTRON fabricades per la mateixa casa i són les úniques utilitzades en els receptors americans de totes les marques

Preu de l'equip complet aparell i altaveu: **Ptes. 1.250**

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI